

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-3878

No. 282. — Stev. 282.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 3, 1935. — TOREK, 3. DECEMBRA, 1935

Volume XLIII. — Letnik XLIII.

ANGLEŽEM NISO MAR MUSSOLINIJEVE PRETNJE

Na severu se koncentrira pol milijona Abesincev

NEZAPOSLENOST SE MANJŠA

Hopkins je objavil svoje poročilo. — Konec zvezne podpore. — Najbolj je bilo prizadeto mestno prebivalstvo.

WASHINGTON, D. C., 2. dec. — Ravnatelj WPA. Harry L. Hopkins je objavil poročilo Federal Emergency Relief Administration in iz njega je razvidno, da je število brezposelnih v dveh letih Rooseveltove administracije padlo za 3,000,000. S tem je končano delovanje FERA, (zvezne podpore) in na njeno mesto stopi podpora v obliki dela.

Med drugim pravi Hopkins v svojem poročilu:

“V marcu letošnjega leta je bilo 12,000,000 brezposelnih, v marcu leta 1933 jih je bilo 15,000,000. Leta 1929 je bilo o 3,000,000 brezposelnih in 8,500,000 v marcu 1931. Po prejšnjih FERA poročilih je v maju letošnjega leta vsaka sedma oseba v državi živela ob javni podpori v mestih je dobivala podporo vsaka šesta oseba, po farmah pa vsaka osma. Iz tega je razvidno, da je v času depresije največ trpelo mestno prebivalstvo.”

Na drugem mestu pravi Hopkins, da je bila v mestih šestina ljudi, ki so dobivali podporo, nesposobna za delo. Med njih je bilo 520,000, ki so bili prestari za delo, 290,000 je bilo mater z majhnimi otroci in 160,000 pa je bilo pohabljenih. H koncu svojega poročila priporoča Hopkins, da bi kongres sprejel socialno postavbo, po kateri bi dobivali podporo vsi delni nezmožni ljudje.

DOLAR KAZNI ZA UMOR MOŽA

PORTLAND, Ore., 1. dec. — Agnes Spadefore je bila obsojena na \$1 globe in na zapor 18 mesecev za umor svojega moža Charlesa Spadefore.

Pred sodiščem je priznala, da je svojega moža z železom vdarila po glavi, ker jo je pretepal. Sodnik John Winter ji je zapornjo kazni odpustil, da bo mogla skrbeti za svojih pet otrok.

JAPONCI PRODIRAJO NA KITAJSKO

TIENTSIN, Kitajska, 1. dec. — Kitajski viri poročajo, da se je iz Mukdena pripeljalo 10 vlakov z japonskimi vojniki v Šankajuan ob južnem koncu velikega zidu.

SANGHJ, Kitajska, 1. dec. — Japonsko poročilo iz Tientsina razganja da bo v nekaj dneh razglašena neodvisnost provinc Hopej in Čahar. V tej neodvisni državi bosta vključeni mesti Peiping in Tientsin. Zunanji urad kitajske osrednje vlade v Nankingu je pri vseh poslaništvih vložil protest proti razglasitvi neodvisnosti severnih kitajskih provinc.

PREDSODKI PROTI BRUNU HAUPTMANNU

Predsodek ljudstva bi zmagal tudi pri drugem procesu. — Večina smatra Hauptmanna za nedolžnega.

Bivši zagovornik Bruno Richard Hauptmanna, Edward J. Reilly, je popisal položaj, v katerem se nahaja na smrt obsojeni Hauptmann.

“Tudi, ako bi zvezno najvišje sodišče, ki ima v rokah Hauptmannovo zadevo, Hauptmannu dovolilo novo obravnavo,” pravi Reilly, “bi bilo to brez vsakega pomena. Isti predsodek, ki je vladal tekom sodniške obravnave v Flemingtonu, bi vplival tudi na drugo obravnavo.”

“Ako bi prišel Hauptmann pred sodišče v Camden, Atlantic City, Jersey City, Newark, ali Trenton, kjer je mogoče izbrati porotnike svetovnega obzorja, tedaj bi mogoče Hauptmann upati na ugodnejši izid obravnave. Lindberghov proces je bil previsok za majhno podeležsko gnezdo.”

Z ozirom na to, da bi mogoče škodovalo njegovemu odvetniškemu poklicu, ako bi izrazil svoje mnenje glede razsodbe v slučaju, ki sedaj ni več v njegovih rokah, pravi Reilly:

“Izgovorim si pravico državljanja, da povem svoje mnenje. Postave države New Jersey se bistveno ne razlikujejo od postav drugih držav. Krajevni predsodek je vladal povsod. Pomislite samo, kaj so porotniki gorskega gnezda v Virginiji prizadeli Edithi Maxwell. V kateremkoli mestu bi bilo dekle takoj oproščeno. Postava je seveda postava. Toda pravica je skupno delo med postavbo in družabno vestjo.”

Z ozirom na dr. Condonovo izjavo, po kateri je mogoče pričakovati pri čeli zadevi nov razvoj, je rekel Reilly:

“Vzemite samo njegovo pričevanje v Hauptmannovem slučaju, in cela stvar se zruši.” Po Reillyevem mnenju je bilo pri odvedbi in umoru Lindberghovega otroka vdeleženi kakih pet oseb. Vsi so prišli iz okolice Hopewell in Englewood. Konečno trdi Reilly, da smatra vsaka sedma oseba izmed desetih v Združenih državah Hauptmanna za nedolžnega.

HOOVER PROTI BREZBOŽNIKOM

SAN FRANCISCO, Cal., 1. dec. — Bivši predsednik Herbert Hoover se je obrnil proti brezbožnikom.

“Kadar je kaka vlada postavljena na podlago brezboštva,” je rekel Hoover, “morajo civilizacija razpasti, ker je ustanovljena na veri. Mnogi vplivi, ki se razširjajo po svetu, so brezbožni.”

SUHAČI STOPAJO ZOPET NA PLAN

Zahtevajo nov boj proti alkoholu. — Metodistiški škof ostro napada zvezno vlado.

ST. LOUIS, Mo., 2. dec. — Voditelji prisilne suše so na konvenciji Anti-Saloon League of America zopet postavili svoje težke topove, katerih že ni bilo na izpregled, odkar jih je pred dvema letoma porazil val ljudske volje.

Značilne so pač besede škofa verske sekte Methodist Church South, W. P. Ainswortha iz Macon, Ga.:

“Žganje je v Washingtonu v sedlu; njegovi pristaši jahajo z bičem in ostrogami po državah. Nobena tolpa volkov ni kazala take krviželjenosti, kot pivovarji in izdelovalci žganja, ki stremijo za tem, da bi iz osebnih namenov napravili ljudstvo za sužnja pijanstva in ga kot čredo živine gonijo v roke politikov, da score z njim po svoji volji.

“Ta neomejeni program je obtožnica in nevarnost za zvezno vlado, ki si je na drugih poljih v mnogih ozirih stekla mnogo zaslug.”

Škof je povdarjal, da alkoholno vprašanje v republiki še nikakor ni rešeno in da bo prebivalstvo v doglednem času o njem zopet odločevalo ter je še dodal:

“Zagovorniki preklicane prohibicije so prebivalstvo Združenih držav varali. Toda vse svet ve, da teče žganje v nepremagljivi povodnji preko dežele, medtem ko mnogo tisočev ljudi živi v obupni bedi in se vlada poslužuje samo v vojni običajne oblasti, da štiti narod pred izvanredno nevarnostjo. Nasprotniki prohibicije so objubljali iztrebljenje tihotapstva s strupenim žganjem, izboljšanje delavskega položaja, objubljali so, da mladina ne bo zapeljevana in da se “saloon” ne bo nikdar več povrnil. In vsa ta zla so danes tukaj.”

VOLIVA DOŽIVEL NOV PORAZ

CHICAGO, Ill., 1. dec. — Bivši diktator Zion, Ill., Wilbur Glenn Voliva je zopet v veliki zadregi. Spomladi so volile prvič vzeli vlado mesta iz njegovih rok. To je bil zanj hud vdarec.

Prejšnji teden pa je sodišče iztrgalo iz njegovih rok tudi vso industrijo, ki jo je vodil Voliva.

Vse to smatra Voliva za resničnost svoje trditve, da se svet bliža svojemu koncu. Pri vsem tem pa upa; da bo premagal svoje nasprotnike in bo zopet postal car v Zionu.

Marsikaj, kar je bilo prej prepovedano v mestu — kajenje plesi, igranje kart, živina je svinjine itd. — je sedaj dovoljeno. Mnogo je tudi takih, ki ne verjamejo njegovemu nanku, da je zemlja ploščata.

VSEAMERIŠKI KONGRES

Tudi Združene države bodo udeležene na kongresu v Santiagu. — Kongres bo razpravjal v štirih jezikih.

ŽENEVA, Švica, 2. dec. — Pod pokroviteljstvom International Labor Organization se bo v Santiagu, Chile, s sodelovanjem Združenih držav pričelo posebno vseameriško posvetovanje o delavskih vprašanjih. Svojo udeležbo so tudi obljubile Argentina, Chile, Kuba, Ecuador, Mehika, Peru, Venezuela in Paraguay in najbrže bo vdeležena tudi Brazilija.

Problemi, o katerih bodo razpravljali, so:

Različne delavske konvencije naj bi za pričetek dela zmogne starosti določile 16 let. Ta predlog prihaja iz Združenih držav.

Uredba in znižanje delovnih ur v tekstilni industriji; predlagale Združene države.

Prehranjevanje delavskega prebivalstva (Chile).

Tehnična organizacija delavskega nadzorstva (Chile)

Najnižje plače z ozirom na krajevno gospodarske razmere (Chile).

Življenske in delavske razmere v poljedelstvu (Chile).

Delavski urad je pripravil poročila o naslednjih zadevah:

Ženske delavske razmere, delo otrok in zelo mladih ljudi, družabno zavarovanje, proučevanje mednarodnih delavskih konvencij s posebnimi ozirom na sklepe konvencij ameriških držav.

Izvanredna posebnost na kongresu pa bo, da bodo razpravljali o vseh problemih v štirih jezikih: angleškem, francoskem, španskem in portugalskem.

ČJANG KAJ-ŠEK IŠČE ZVEZE

TIENTSIN, Kitajska, 30. nov. — Vsed japonskega vpadu v severno Kitajsko je vojna s Kitajsko skoro neizogibna. General Čjang Kaj-šek se zelo trudi, da bi pridobil voditelje južne kitajske vlade v Kantonu, da mu obljubijo vojaško pomoč, ako se odloči, da prične vojno z Japonsko.

Japoneci so zasedli za vse okrožje Peipinga in Tientsina. Japonci prodirajo proti Žolti reki in vedno bližje ozemlja, kjer ima Čjang Kaj-šek popolno oblast. Japonci nosijo s seboj poljske telefone in radio, katerih so se posluževali pri zavzetju Džehola.

V Tientsinu grade Japonci veliko letališče in kadar bo dogotovljeno, bodo poslali 50 vojaških aeroplanov.

Kot pravi neko poročilo Haasove agature, je general Čjang Kaj-šek v Nankingu postavil protizračne topove in je

V BERLINU SE ZANIMAJO ZA STALIŠČE LIGE

Nemčija potrebuje kolonije ravno tako, kot Italija. — Boji se istega stopanja.

BERLIN, Nemčija, 2. dec. — Naziji, ki za svoje prebivalstvo zahtevajo ravno tako kot italijanski fašisti več prostora, zasledujejo Ligino stališče proti Italiji z zanimanjem, ki je v kaki drugi državi komaj mogoče. Za sankejskim vprašanjem, kolikor se neposredno tiče Nemčije, tiči še drugo vprašanje, kaj bo napravila Evropa, ako bi Nemci zahtevali več zemlje in surovin.

Postopanje z Italijo bo mogoče vzgled za vso bodočnost, ali pa bo vojna v Afriki dovela narode, ki so si prilastili zemljo v tujih delih sveta, do prepričanja, da bi bilo boljše si razdeliti plen. Nazijski voditelji pravijo, da je živiljski in ljudski problem Nemčije enak italijanskemu.

“Nimamo dovolj prostora za naših 65,000,000 prebivalcev in potrebujemo kolonije, da dobimo surovine.”

Komaj kdaj poteče teden, da ne bi bilo slišati teh besed iz ust kakega pomembnega Nemca.

Po nemškem mnenju zavrnitev, da Nemčija ne sme siliti k pomnožitvi svojega prebivalstva, ne velja. “Imamo pravico do življenja,” je običajni odgovor. “Narod, ki nima pet otrok v družini, je obsojen na smrt. Otroci pomenijo močan narod.”

Nemčija napolnja vse svoje sile, da bi iz puste zemlje napravila rodovitno in pomnožila pridelke, toda ne zadostuje ciljem nemške narodnostne politike.

NAZLI ZA POVEČANJE ŠTEVILA ROJSTEV

BERLIN, Nemčija, 1. dec. — Okrajno sodišče v Koeslinu je dovolilo ločitev zakona nekemu kmetu, ker se je njegova žena branila otrok.

Sodišče je utemljevalo svojo odločitev s tem, da so kmetje poglavitni vir nemške krvi, in se veled tega kmetke žene primorane skrbeti za naraščaj.

Justični minister dr. Frank je tudi naznanil, da bo sprejeta nova postava, po kateri bodo nezakonske matere prejemale državno podporo.

posvaril prebivalstvo pred zračnim napadom.

Japonci dolže Angleže, da spodbujajo kitajsko vlado v Nankingu na odpor proti Japoncem, in da so krivi, da so se razbila pogajanja med Manchukuo in Notranjo Mongolijo zaradi meje.

POGOJI, POD KATERIMI BI BILA ITALIJA PRIPRAVLJENA SKLENITI MIR Z ABESINIJO

VAŽNA SEJA ANGLEŠKEGA KABINETA
Vse pretnje italijanskega ministrskega predsednika Mussolinija ne morejo preplasti Anglije. Včeraj se je vršila važna kabineta seja, na kateri so ministri po tri ure trajajočem razmotrivanju sklenili nadaljevati s pripravami, da se prepove pošiljati v Italijo petrolej.

Mussolini je izjavil, da bo smatral embargo na olje so sovražno dejanje, kar pomeni, da bo napovedal vojno tej ali oni evropski državi, toda Angleži se ne brigajo za njegove kretnje.

Te dni bo začel v Zenevi zborovati poseben odbor, sestojč iz osemnajstih članov. Odločitve tega odbora je odvisno, če bo uveden embargo na petrolej ali ne. Anglijo bo zastopal v odboru minister Eden.

MUSSOLINIJEVI MIROVNI POGOJI

Angleški ministri so razpravljali tudi o pogojih, pod katerimi baje hoče Mussolini skleniti mir z Abesinijo.

Pogoji so naslednji:
— Italija naj dobi kos abesinskega ozemlja, da bo njena kolonija Eritreja zvezana s kolonijo Somalijsko. To vez bi tvorili abesinski provinci Harar in Ogaden.
— Italija bi anektirala abesinske kraje Bale, Boran in Kafo.

Z drugim predlogom bi bila Anglija le deloma zadovoljna. Italiji bi dovolila anektirati Boran in Bale, nikakor pa ne dovolila Italijanom anektirati Kafo, ker meji na angleško-egipčanski Sudan.

POSLEDICE SANKCIJ

V Italiji že hudo občutijo posledice sankcij, ki jih je uvedla Liga narodov. Dosti trgovin je zaprtih, število nezaposlenih se pa večja.

V normalnih časih je Italija vsak mesec eksportirala in importirala za osemdeset milijonov dolarjev blaga. Ta vsota se je zdaj znižala za polovico, namreč za štirideset milijonov dolarjev. To je toliko kot zasluži v Italiji v enem mesecu milijon delavcev.

KONCENTRIRANJE NA SEVERU

Abesinski cesar bo uvedel proti Italijanom na severni fronti ofenzivo. To je razvidno iz dejstva, da se koncentrira na severu abesinska armada, ki bo štela nad pol milijona mož.

Cesar Haile Selassie ima svoj glavni stan v Desie, kamlu se bo podal v neposredno bližino fronte ter se sestal z rasom Seyumom, glavnim poveljnikom v ozemlju južno od Makale.

PRESENETLJIV NAPAD

Abesinci nameravajo vprizoriti presenetljiv napad na Italijane, toda Italijani se mrzlično pripravljajo nanj. Borba bo kratka, toda vroča in od nje nega izida bodo odvisni nadaljni razvoji.

Abesinski cesar je obvestil Ligo narodov, da je dal popolnoma izprazniti Harar. Ako bodo Italijani navzlic temu bombardirali mesto, si bodo nakopali še večjo mržnjo vsega sveta.

PREBIVALSTVO ZAPUŠČA JIJO

Ker se je iz zanesljivega vira izvedelo, da bodo vprizorili Italijani zračni napad na Jijigo, je začel civilno prebivalstvo zapuščati mesto.

Na višinah imajo Abesinci proti-zračne topove, s katerim bodo pozdravili sovražna letala.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakler, President L. Bone, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Subscription rates: In this city... \$7.00; In New York... \$7.00; In other cities... \$8.00

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" ishaja vsaki dan izvorni deli in praznikov.

Copyright reserved in all rights. No part of this publication may be reproduced without the written permission of the publisher.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y. Telephone: CHelsea 2-3874

ITALIJANSKI PREGOVORNI PROBLEM

Med sirovinami, ki jih mora Italija uvažati, stoji poleg bombaža, bakra in mineralnega olja, na prvem mestu premog.

Neki fašistični ekonomist je v svoji studiji o ekonomskem položaju Italije napisal, da potrebuje Italija za svoje potrebe iz tujih tržišč 20 odst. žita, 15 odst. mesa, 99 odst. bombaža, 80 odst. volne, 95 odst. premoga, 99 odst. mineralnih olj, 53 odst. kovin in 99 odst. bakra.

Glede produkcije lastnega premoga je Italija silno siromašna država. Letno potrebuje okroglo 12 milijonov ton premoga. Te svoje potrebe je Italija krila pretežno z uvozom iz Anglije, Poljske, Nemčije in Českoslovaške.

Še pred uveljavitvijo gospodarskih sankcij je italijanski premogovni uvoz iz Anglije naletel na znatne ovire. Angleška premogovna industrija je ustavila vse nadaljnje pošiljke premoga v Italijo že koncem meseca oktobra. Do podobnih ovir je prišlo tudi v Romuniji, od koder uvažala Italija zlasti petrolej.

V luči gospodarskih sankcij postaja položaj Italije v pogledu uvoza čedalje težji in zamotnejši. To velja zlasti za premog, ki ga je morala Italija 99 odst. uvažati iz tujine. Doma ima Italija, kakor rečeno, prav malo premoga.

V položaju, v kakršnem se nahaja, je razumljivo, da poskuša zvišati produkcijo svoje sicer malenkostne premogovniške v Istri, ki z premogovniki v Sardiniji predstavljajo edine obstojne italijanske premogovne produkcije.

Vsi napori, da bi se povišala premogovna produkcija, pa seveda nikakor ne bodo mogli prinesiti toliko rezultata, da bi Italija vsaj za četrtino krila potrebe svoje premogovne potrebnosti.

Premogovnikom v Istri posveča Italija zadnji čas veliko pozornost. Istrski premogovniki so bili znani že Benečanom, ki pa so jih samo delno izkoriščali. V znatnejši meri je istrske premogovne izkoriščala Avstrija. Še pred vojno je neki avstrijski geolog izračunal, da znaša zaloga istrskega premoga okoli 300 milijonov ton.

Dasi je istrskemu premogu že Avstrija posvečala veliko pozornost, je treba priznati, da je šele fašistični režim postavil velike nadeje v istrske premogovnike.

Tako je bila že leta 1920. v Trstu osnovana družba, katere kapital je tekom zadnjih let popolnoma prešel v italijanske roke. Pridobivanje premoga se je pod vodstvom te družbe moderniziralo in izpopolnilo. Mreža rovov, ki je prej znašala komaj 60 milj, se je razširila na 100 milj. V rudniku se dela dan in noč brez prestanka.

V letu 1930. je delalo v istrskih rudnikih komaj 1000 rudarjev v letošnjem letu pa se je število rudarjev skoraj potrojilo. Produkcija je od 164.000 ton porasla v letu 1935. na 400.000 ton. Za leto 1936. pa predvidevajo, da se bo produkcija povišala za nadaljnjih 200.000 ton.

Kljub temu, da vlaga Italija veliko truda in kapitala v svoja premogovna ležišča v Istri in Sardiniji, modernizira pridobivanje in povišuje število zaposlenih rudarjev, je vendarle razumljivo, da ob še tako izpopolnjeni produkciji ne bo utegnila kriti niti 40 odstotkov svoje premogovne potrebe ter bo prej ko slej navezana na uvoz premoga iz tujine.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vselej naj dolgotrajno skuhne Vam samoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se soupa obrnite na nas za vsaj pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi potovanja za povratno dovoljenje, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljeni naj ne odlašajo do sadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in navodila, da boste počasi in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street, New York, N. Y.

Dopisi. Naši v Ameriki

Homer City, Pa.

Pri dobro znani Smitovi družini se je poročila hčerka Angela. To je že šesta hčerka v tej družini, ki je stopila v zakonski stan. Nevesta in ženina, ki je sin znane clevelandske družine Mr. in Mrs. Frank Rais, je poročil v Pittsburgu nevestin stric Rev. Kebe. Po poroki sta se podala novoporočena na ženitovansko potovanje. Želim jima obilo sreče in blagoslova.

Poročevalec.

Pittsburgh, Pa.

Lepo se Vam zahvalim, ker mi niste ustavili lista. Priloženo vam pošiljam naročnino za pol leta.

Delavske razmere v Pittsburgu so približno take kakor drugod po Ameriki. Tisti, ki dela, je lahko srečen. Nezaposlenemu pa skoro ni mogoče dobiti dela. Zasluzimo toliko, da se preživimo. Omeniti pa moram, da so razmere nekoliko boljše kot so bile pred leti.

Pozdrav! Ant. Tomšič.

Girard, O.

Veselo novico sporočam našemu narodu v Girardu in vseh okoliških naselbinah, da bomo namreč imeli posebno čast pozdraviti in sprejeti v svojo sredino ljubljanskega nadškofa dr. Gregorija Rožmana. Ta slovesni sprejem se bo vršil v nedeljo, 22. decembra. Ta dan bo zapisan v zgodovini naše naselbine v tej novi domovini kot velik praznik. Apeliram na vse rojake, da se udeležite te pomembne slavnosti. Župnik angleške fars v katero spadamo, je z veseljem povabil našega nadškofa. Izrazil se je, — kako velika čast je za naš narod, da ga more počastiti.

Nadškof bo imel sveto mašo za nas Slovence in slovensko pridigo. Maša se prične točno ob 11.30. Glejte, da boste vsi pravočasno v cerkvi. Po maši se bomo vsi skupaj podali v S. N. D. ker bo slavnostni banket na čast visokemu gostu. — Vsi tisti, ki se boste udeležili banketa, mi sporočite, da se bo lahko vse vredilo in za toliko oseb pripravilo. Po slavnostnemu banketu bo zanimiv program.

Pozdrav!

John Dolcic.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO NA DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

V Sheboygan, Wis. je umrla Mrs. Mary Leniger, doma iz Trnovega na Notranjskem. V Ameriko je prišla pred 28. leti.

V Butte, Mont., se je Mike Avman ponesrečil pri delu v rudniku. Prišel je med dva vlaka vozičkov, ki sta vozila vsak v drugo smer. Vozički so mu strli roko in dobil je tudi notranje poškodbe.

V Ely, Minn., je dne 21. novembra naglo umrl Ivan Smolčič. Udrla se mu je kri in v nekaj hipih je bil mrtev. Pokojnik je bil star 52 let.

V Hesperia, Mich., je umrl za srčno hibo Matt Hren, star 58 let in doma iz Šmartna pri Gornjem gradu na Štajerskem.

V Arma, Kans., je Kari Murn, star 57 let, 19. novembra izstopil iz avta pred svojo hišo, ko ga je tovariš pripeljal s seboj z dela. V istem hipu je pa pridrvel drugi avto in vrigel Murna na tla s takšno silo, da je revež na mestu izdihnil. Doma je bil iz Novega mesta in tu zapuščena žena in štiri odrasle otroke.

V Clevelandu je umrl Andrej Urbas. Pokojnik je bil 78 let star ter se je nahajal v Ameriki 42 let. Zapuščena hčera in veliko sorodnikov. Doma je bil iz vasi Ivanje selo pri Rakeku, fara Unc na Notranjskem.

Začetkom prejšnjega tedna, ko se je Anton Grdina in z njim Rev. Jožef Čagran, pomožni župnik pri sv. Stefanu v Chicagi, vračal iz Indianapolis, Indiana, kjer je prikazoval filmske slike, se je nekje približno na polovici pota med Chicago in Indianapolisom na zadnjem levem kolesu razpočil "tire" kar je povzročilo, da se jima je avtomobil preobrnil. — Rev. Čagran je dobil le male lahke poškodbe, Grdina pa je dobil poškodbe na vratni kosti, kakor je to ugotovil zdravnik dr. Uršič pri "X-ray" pregledovanju. Poškodba ni nevarna, le paziti se bo moral nekaj časa, da se mu bo zopet vse izravnalo in zarastlo.

POKAŽITE MLADINI

"Naše Najlepše Kraje"

87 UMETNIŠKIH FOTOGRAFIJ, ki predstavljajo lepote SLOVENIJE

Cena \$1.—

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 Street New York

ČE MATI ZAMENJA OTROKA

Lepa hči bukareskega tovarnarja Helena Fabiani je leta 1916 pobegnila pred nemško okupacijo iz Bukarešte v Jassi, kjer se je seznanila s siromašnim študentom. Kmalu se je razvila med njima ljubezen, in kakor je že navada v takih primerih, ljubavno razmerje ni ostalo brez posledice. Nekega dne je lepa tovarnarjeva hči zasepetala svojemu fantu na ušesa, da je zanosila. To je povedala tudi staršem, ki so pa odločno izjavili, da se ne sme poročiti s študentom, sicer bi jo razdelili. Iz strahu pred starši je odšla hči v porodnišnico v Klišinevu, kjer je ležala v sobi z ženo nekega židovskega kleparja. Obe sta porodili v isti noči, kleparjeva žena mrtvega otroka, Helena pa zdravega, krepkega fantiča.

Helena je bila vsa obupana, saj ni vedela, kam z neboljenčkom. Iz stiske ji je pomagala strežnica, ki ji je svetovala, naj zamenja svojega otroka z mrtvorjenim otrokom kleparjeve žene. Druga izhoda res ni bilo in tako je Helena storila, kar ji je svetovala strežnica. Minilo je nekaj let, prihrumela je vojna. Deček je dorasel med židi, njegova mati se je ta čas omožila, a mož ji je kmalu umrl. Na svojega otroka je neprestano mislila in strežnica, ki ji je svetovala zamjenjati ga, je vzdrževala z njim zvezo. Po moževi smrti je zahrepenela po njem in obrnila se je na svojega pravnega zastopnika, da bi ji pomagal najti sina. Fant je sicer sedaj 19 let, je trgovski pomočnik in ko so mu povedali, kdo je njegova mati, si je izgovoril nekaj dni za premislek, ker se prvi hip ni mogel odločiti, da bi zapustil družino, kjer je bil vzgojen.

ISCEM

brata Mike Kovačevića, doma iz Bjelovara na Hrvatskem. Kdor ve zanj, naj mi sporoči njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi svoji sestri: Roza Kovačević, Box 37, East Barne, Vt. (2x)

ZAKAJ SO OŠPICE RESNA BOLEZEN

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Ošpice (measles) ne smemo smatrati kot lahko bolezen in, ko en otrok je okužen, matere ne smejo držati druge otroke v najbližji dotiki z bolnikom, češ naj tudi drugi dobijo enkrat to bolezen, tako da se bodo za vselej rešili nevarnosti nadaljnega okuženja. Znam za gotovo, da mnogo nepoučenih mater tako ravna, ali to je jako nevarno ravnanje, kajti ni res, da vsak otrok zlahka prenese napad te bolezni. Letos se ošpice neobičajno razpasujejo, toliko v mestu New York kolikor povsod drugje. V samem mestu New York je bilo prijavljenih 100 smrti izmed otrok, zbolelih na ošpicah v prvih šestih mesecih l. 1935, nam pa je znano, da tevilno žrtev bo bržkone trikrat večje, ker mnogo otrok je marlo radi pljučnice, povzročene od ošpic. V teh slučajih se smrt navadno ne pripisuje ošpicam marveč pljučnici (pneumonia).

Starši naj si zapomnijo, da krvno zdravljenje preprečuje razvoj pljučnice pri otroku, ki je zbolel na ošpicah in ob enem ponaga bolniku, da razvije odporno silo napram drugim zlim posledicam bolezni. To zdravljenje je vedno bolj v rabi v različnih pokrajinah. Da se koristimo dobrote tega uspešnega zdravljenja, treba vedno obrniti se k družinskemu zdravniku, čim doznamo, da je bil otrok izpostavljen ošpicam. Zdravnik bo tedaj vzel malo krvi iz rame enega ali drugega izmed staršev in vbrizgnil to kri v zadnjo bolnika. Ako potem otrok razvija ošpice, bo napad jako blag in ni nevarnosti pljučnice.

Vsak otrok, ki je bil izpostavljen ošpicam, mora iti takoj v posteljo in vsi drugi otroci morajo biti odstranjeni od njega. To ravnanje prepreči razširjenje bolezni. Zdravniška veda ni še našla preprečila za ošpice, ko ga je našla za davico. Znamo pa, da kri staršev, vbrizgana v otroka, prepreča da se razvija pljučnica. Znamo tudi to, da, čim otrok ozdravi od ošpic je imuniziran proti tej bolezni za vse življenje.

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Za Božič...

NE MORETE BOLJ RAZVESELITI SVOJIH SORODNIKOV IN PRIJATELJEV V DOMOVINI KOT ČE JIM POŠLJETE DAR V OBLIKI DENARNE NAKAZNICE

SLOVENIC PUBLISHING Company (Travel Bureau)

216 WEST 18th STREET NEW YORK

Peter Zgaga

Večkrat se čita, da "gre ljubzen skozi želodec".

To se pravi, da ima mož rad ženo, ki dobro kuha.

Dragi rojak je pa pripomnil: — Lahko si predstavljaš, kaj postane iz ljubezni, ki gre skozi želodec.

Iz dežele, ki je ponosna na svojo kulturo, prihaja naslednje poročilo:

Z naredbo italijanske vlade so bile odpravljene vse lovske omejitve, ki so veljale doslej. Tudi lov na ptice selivke, ki je bil svoj čas prepovedan, ker je ta lov zbuhal odpor vsega civiliziranega sveta, bo spet dovoljen.

Na kratko povedano: — Lahom je zopet dovoljeno loviti in jesti lastovke in ptice pevke.

Na stotisoče jih bodo polovili in pojedli ter se tako usposobili za širjenje kulture in civilizacije v Afriki.

Ameriška javnost ugiba, kdo bo prihodnji ameriški predsednik. Republikanci ne vedo, koga bi postavili za kandidata. V svojih vrstah jih imajo precej, ki bi radi kandidirali, toda vprašanje je, če imajo koga, ki bi bil Rooseveltu le količkaj kos.

Hoover precej rogovili, ker se še vedno smatra za voditelja republikanske stranke.

Toda, kdor se spominja let 1930, 1931 in 1932, ne bo nikdar več Hooverja volil.

O novih smernicah nacionalno-socialistične propagande v Nemčiji čitamo:

Nemški izrazi suženjske vdanosti Hitlerju ne poznajo praktično nobene meje več. Preteklo nedeljo je v Frankfurtu od Meni eden izmed poglavarjev protestantske cerkve na priznili izustil tole gorostasnost: — Velik je Kristus. Toda v resnici vam povem, naš vodja Adolf Hitler je še večji od njega.

Drug dokaz hlapčevstva najdemo ob pokopih, ki se v Nemčiji že nekaj časa ne zaključujejo več z onim pobožnim "requiescat in pace!", marveč s tole nedvomno tolažljivo zagotovitvijo: "Naš dragi pokojni naj ohrani svojo vročo vero v Adolfa Hitlerja!"

Bratoma Gosar v Rock Springs, Wyo., se iskreno zahvaljujem za okusno pošiljatev. Bilo je res nekaj posebnega.

Joe Gosar mi piše:

— Mesna trgovina je v tem času bolj slaba. Kamor prideš, leže jelenje kože po tleh, za hišo pa rebra kvišku štrle. — Kdor kakšnega bolj rogatega jelena dobi, pa še roge in glavno obesi na vrata v znamenje, da nekaj časa ni treba hoditi mesarju v hišo. Lovci so jih pripeljali dozdej v Rock Springs okoli tristo, pa še ni konec. Slovenci se zelo zanimajo z lov. Skoro vsak ga je dobil. Kdor pa ni imel sreče, ga bo po 1. decembru lahko ubitega kupil v Jackson, Wyo., za deset dolarjev. Divjad se hitro množi, in država nima dosti sena za vse.

— Škoda, da nisi tukaj na Zapadu, da bi te peljali na lov. Po gozdovih huje poka kot na abesinski fronti. Videl bi tudi veliko junakov, kako streljajo. Ko zagleda jelena, dobi "buck fever" in strelja na vse strani ter kaj naglo puško izprazni. Ko se dim razkadi, mu pa jelen osle kaže z nasprotnega hriba. "Lovec" se seveda jezi, da mu puška prav na nese.

Lepo mora biti po wyominskih gozdovih, toda zdaj se mi, da je na Lubniku in na Blegašu še lepše, kaj ne, Joe?

KRATKA DNEVNA ZGODBA

F. W. ARAMIS:

OŽIVLJENJE

Dobermanski se je vračal iz pisarne k obedu in komaj je odprl vrata, da je pozdravila žena z besedami: — Ne vem, kako ti bo danes teknilo. Oleka je kuhala sama in skuhala je nekaj kar tako na hitro roko; jaz pa vse dopoldne sploh nisem prišla v kuhinjo. Obiskov je bilo toliko, da nisem utegnila. — Kaj poveš? Kdo pa je bil? — Takoj zjutraj je prišla Punja. Vrnila se je s počitnic, imenitno se je popravila in tudi otrokone se poznajo blagodejno posledice izpremembe zraka...

Ja smo v hiši na najboljšem glasu. Ljudje mislijo, da sedimo na denarju. — se je zasmel Dobermanski. — No a kdo je se bil pri nas? — človek bi kar iz kože skočil. Potem je prišel mizar, čes, aaj mu vendar plačamo tiste police, ki jih je nam naredil že pred dobrim letom: no, ta res že dolgo čaka... Obljubila sem mu, da dobi denar zanesljivo prihodnji mesec. Toda bil je zelo robot. Dejal je, da mora privedati ženo in otroke s počitnic, toda povsod mu odgovarjajo, da dobi denar prihodnji mesec. — Zakaj pa pošilja ženo in otroke na počitnice, če nima denarja! — je zagodral Dobermanski. — Saj bi lahko sedeli v Varšavi kakor mi. — Že res, toda kaj hočemo! Mizar res že dolgo čaka. A nazadnje pomisli, bilo je že opol-

dne, ti jo primaha še Dzipajlo. Sladak je bil kakor med, dejal je, da pride menica jutri k sodišču, da to nerad stori, pa ne more drugače; šele včeraj da se je vrnil iz Marijanskih Lazni, izdatki so bili ogromni, a zdaj ga čaka vse polno plačil; ne preostaja mu torej drugega nego pritisniti k zidu nekaj starejših dolžnikov. — Naj stori, kar se mu zdi prav, — je zamhanil Dobermanski z roko. Tudi jaz sem mu odgovorila nekako tako. Toda prosim te, kako to, da nas pridejo nadlegovat vsi naenkrat. Kakor da bi bili ljudje skovali zaroto proti nam. — Kaj se pa čudiš, žena? Saj veš, da je konec poletne sezone, drugače tudi ne more biti, saj je čisto naravno, da je nastalo nekakšno oživiljenje. Na to bi morali biti itak pripravljene.

PIVO V STAREM VEKU

Že v prastarih časih so kuhali pivo. Verjetno pa je, da ga niso znali tako kuhati kakor ga znajo kuhati danes. Že v najstarejših časih so poznali pivo kot vsakodnevno okrepilo, kot "tekoči kruh" ki so ga uporabljali tudi pri verskih obredih. Nemški profesor Hintze je spisal knjigo o zemljepisju in zgodovini prehrane ter je nabrajal o pivu tele podatke: V Egiptu so imeli pivo na prvem mestu alkoholnih pijač. Pripravljali so ga nekako tako, kakor se danes egiptovski felahi pripravljajo svojo "buzo." Glavni živec revnega človeka je takrat bil kruh in pivo. Poleg tega so pa siromašnejši sloji živili tudi bob, česen in por. Mati je svojemu sinu vsak dan prinesla v šolo dva vrča piva,

Kralj je kmetu vsak dan dajal 4 hlebe kruha in dva vrča piva. Pivo so darovali bogovom že v najstarejših časih. Pili so ga iz skodelice, ali ga pa srebali po evki, da so se izognili goščo, to je ostankov žita in kruha. Egiptovski kralj Ramzes III. poroča, da je templom daroval vsega skupaj 466,303 vrčev piva. Pivo so uvažali v Egiptu iz inozemstva, zlasti pa iz Sirije in Babilonije. Iz teh dežel so pošiljali v Egipt pivo v zapечатih vrčih, označenih z etiketami. Tako pivo so Egiptčani zelo čislali. Močno razvito pivovarništvo so imeli v stari Babiloniji. Profesor Hintze sodi, da so morda tam kuhali pivo že v 7. tisočletju pr. Kr. Poznali so najbrže tudi že slad, ki so ga pridobivali na ta način, da so ječmen namočili, da je vzkli in to hranili. Za pridelovanje piva so porabljali tako zvani "pivski kruh", ki so ga delali iz slada, testa in nekaterih drugih sirovini. Babilonci so imeli več vrst piva: navadno jačmenovo pivo, črno pivo, dobro črno pivo, najboljšje pivo, navadno mešano pivo, boljše mešano pivo ter vlečano pivo, katero je v kleti že enkrat vrelo. Kvas so poznali že stari Babilonci. Nikjer pa ni povedano, ali so kvas uporabljali tudi za izdelovanje piva ali ne. Hmelj so v poznih babilonskih časih vsekakor devali k pivu. Ali so hmelj uporabljali že prej, ni znano. Pivo so spravljali v mehovich, vrčih in kadeli. Da je bilo bolj okusno, so mu dodajali zafrana, cimeta, itd. Spočetka so varili pivo kar po hišah. Pozneje pa je nastala cvetoča pivovarniška obrt, to je bilo že l. 3000 pr. Kr. Takratne pivovarne so baje imele do 4000 sodčkov piva v zalogi. Ti sodčki so bili seveda iz glin. Za preživljenje babilonskega ljudstva je bilo pivo najpotrebnejše sredstvo. Kmetje in delavci so dobivali na dan po 1 liter navadnega piva, nižji nameščenci 1 liter boljsega piva, vodilni uradniki pa so dobivali kar po 5 litrov najboljsega piva na dan. Pivo in kruh so Babilonci tudi darovali bogovom.

Tudi na Grškem so v starem veku iz ječmena kuhali nekako pijačo, vendar so Grki vedno najraje pili svojo dobro vino. Trdi stari Germani so po Hintzeju že kuhali pivo, samo podrobnosti niso znane, kako se je to godilo. Zdi se, da so stari Nemci že porabljali ječmen in oves, redkeje pa pšenico in rž. Tako pridobljeno pijačo so hranili v lesenih posodah. Pijačo so menda pripravljale ženske. Hmelj so začeli porabljati v zahodni Nemčiji ob preseljevanju narodov. Vendar po znanih podatkih hmelj tedaj na Nemškem ni bil splošno znan in je šele pozneje prišel iz finskih krajev. Prava ljudska pijača je pivo postalo na Nemškem šele v 16. stoletju. Ko so v začetku 14. stoletja začeli dodajati hmelj, je pivo postalo tako trpežno, da so ga lahko razpošiljali po svetu. Najbolj je slovelo pivo v mestih Hamburg, Wisnar, Braunschweig, Danzig (Gdansk). Od 15. stoletja naprej se je pivo v Nemčiji tako razširilo, da ga niso več kuhali doma, ampak da so nastale velike pivovarne posameznih združenj, iz katerih so izšle potem sloveče rodovine pivovar narjev.

ZA DVE STEKLENICI RUMA CESARSKO KRONO

Na abesinskih bojiščih se bijejo boji za krono abesinskega cesarja. Če bo abesinski neguš izgnal vojsko, bo najbrže izgubil tudi abesinsko cesarsko krono. Toda tudi pred 64 leti se je tedanji abesinski neguš boril za svojo krono z Anglijo. To je bil cesar Teodor.

Tr mož je tudi hotel reformirati svojo deželo. Z največjo energijo in odločnostjo se mu je posrečilo, da je spravil v deželo nekaj napredka, čeprav so bile njegove metode, tedanje-mu času in pa razmeram v deželi primerno, močno barbarske. Toda razumni vladar je že vedel, kako more biti kos težavam, ki so ovirale njegove načrte. Toda tudi njegova odločnost in vpliv sta končno morala podležiti, ko so cesarju začeli nasprotovati plemenski poglavarji in se je z njim sprla mogočna abesinska duhovščina. Vse njegove načrte so mogočne kaste znale preprečiti ali vsaj ovirati. Ko je naposled naletel že na težave z evropskimi državami, zlasti pa z Anglijo, je cesar izgubil potrpljenje. Cesar je vedel, da so vse te neprijetnosti povzročili v glavnem inozemci, ki so prebivali v Abes-

niji in ki so domače prebivalstvo izzivali. Zato je cesar Teodor l. 1864 vse Evropece, ki so prebivali v Abesiniji, kratkoma zaprl. Svet se je spočetka tema ukrepu abesinskega cesarja čudil, ker nihče ni mogel verjeti, da bi sicer dobrosrčni in razumni cesar bil zmožen take nasilnosti.

Tudi Angleže je ta cesarjev ukrep močno presenetil, saj Abesinija meji na angleško ozemlje. Anglija bi se bila rada izognila vojski, ker je vedela, da vsaka vojska požre mnogo denarja. Zato je Anglija naročila svojemu poslaniku Rasanu, naj posreduje pri cesarju. Toda cesar je tudi angleškega poslanika vrgel v ječo, zaradi česar je potem Anglija, četudi nerada, morala zgrabit za orožje. Jeseni l. 1867 se je v Masavi izkrcala angleška armada, ki jo bila zelo dobro oborožena in opremljena. Angleško armado je vodil general Napier, ki si je priboril sloveče ime kot kolonialni vojskovođa že v Indiji. Abesinski cesar je bil trdno prepričan, da bo vojsko dobil. Svoje čete iz južne Abesinije je zbral v gorski trdnjavi Magdala, ki se mu je zdelo nezavzetna. Kako trdno je bil prepričan, da Angleži te gorske trdnjave nikdar ne bodo mogli premagati, dokazuje dejstvo, da je dal samkaj pripeljati vso svojo zakladnico in vso svojo družino. Toda brjdo se je varal. Malo pred veliko nočjo l. 1868, je general Napier s svojo armado prišel pod Magdalo. Najhujši boji so se bili od velikega petka do velikonočnega ponedeljka, od 10. do 13. aprila.

Na veliki petek so angleške čete že ob 5. zjutraj začele prodirati, nakar je ob 4. popoldne na vznožju trdnjave Magdala pri vasi Aroge zadivjala strašna bitka. V veliko nesrečo Abesincev pa je tedaj tudi na nebu zadivjala strašna nevihta. Grmenje je bilo strašnejše, kakor pa grmenje topov in bliski hujši kot ognjene rakete. Po dolgem boju so Angleži čete abesinskega cesarja vrgli v trd-

NAJVEČJI PARNIK "QUEEN MARY"

Slika vam predstavlja, kako dolg je najnovejši Cunard White Star parnik "Queen Mary" v primeri z nekaterimi visokimi zgradbami na svetu. Velika piramida je najvišja izmed treh piramid ter najvišja stavba starega veka. Nadalje so na sliki Penobscot Building v Detroitu, Board of Trade Building v Chicagu in Eiffelov stolp v Parizu. R. C. A. Building je najvišje poslopje v Rockefeller Center v New York City ter eno najvišjih na vsem svetu. Na sliki vidite, da je parnik "Queen Mary" daljši kot so ta poslopja visoka.

Parnik "Queen Mary" je bil spuščen v morje dne 26. septembra 1934. Krstila ga je v navzočnosti kralja Jurja angleškega kraljica. Parnik se bo podal na prvo vožnjo proti Zdrženim državam dne 27. maja 1936.

Sedaj so Angleži naskočili trdnjavo samo. Teodor je sicer izpustil angleškega poslanika in druge angleške jetnike, pozneje je izpustil celo vse evropske jetnike, ni se pa hotel udati, da bi se podal Angležem kot jetnik. Ker pa tudi Angleži niso hoteli odnehati, so 13. aprila na velikonočni ponedeljek naskočili trdnjavo in jo vzeli.

Stara afriška navada je, da zmogovalec zavzete trdnjave sme temeljito oplentiti. To so Angleži tudi temeljito storili, če preden so trdnjavo zapustili ostanki potolčene abesinske armade, cesarjeva družina in 20 tisoč žena, ki so prišle s svojimi možmi — abesinskimi vojaki. Z Angleži je tedaj bil tudi nemški afriški raziskovalec Rohlf, ki se je udeleževal vseh bojev od početka. Ko so angleški vojaki oplentili Magdalo, je Rohlf v rokah nekoga angleškega vojaka zapazil lepo pokrivalo, narejeno iz srebrne pletenine. To pokrivalo je bilo podobno kroni, kakršne nosijo

abesinski svečeniki ob velikih praznikih pri procesijah. Rohlf se je zelo zanimal za to krono iz srebrne pletenine, ki je bila bogato okrašena z zlatom in emailom. Ponudil je angleškemu vojaku dve steklenici ruma, če mu da to pokrivalo. Angleški vojak, ki je to pokrivalo vzel morda samo zato, ker nič boljsega ni našel je bil takoj zadovoljen in je sklenil kupčijo.

Rohlf je prinesel krono kot vojni spominček s seboj v Berlin, kjer so strokovnjaki izjavili, da je to pokrivalo krona abesinskega cesarja Teodorja. Krona ima 28 cm premera in je 14 cm visoka. Spletana je iz pozlačenih srebrnih niti, v katerih so vdlane slikarje na emailu. Leta 1925 so to krono vrnili tedanjemu abesinskemu cesarju. Njena usoda najbrže ni bila posebno znana. Tudi sedaj, ko se v Abesiniji toliko govori in ko se vnovič bije boj za krono abesinskega cesarja, le malokdo ve, da je bila abesinska cesarska krona nekoč prodana za dve steklenici ruma.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street New York, N. Y.

ROMANI

- (Nadaljevanje.)
IGRALEC, spisal F. M. Dostojevski. 265 strani. Cena 75
IZBRANI SPISI, dr. Hinka Dolenc, 145 strani. Cena 60
IZBRANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trda vez, 100 strani. Cena 150
IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STOLETJE, spisal Čech Svatopluk. 246 strani. Cena 120
JAGNJE, 110 strani. Cena broš. 40 Vez. 45
JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani. Cena 50

- JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma, 168 str. Cena 60
JURČIČEVI ZBRANI SPISI, deset trdo vezanih knjig. Vsaka ima nad dvesto strani. Cena vsem devetim knjigam je 90
JUTRI, spisal Andrej Strug, 85 strani. Cena trdo vezane 75
KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena 45
KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj, 306 strani. Cena 75
KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Aleševc. TRI knjige po 150, 150 in 114 strani. Cena 60 vsak zvezek. Vsi trije 150

1936

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV, JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.

GREHI OČETOV

Roman v dveh zvezkih

Za Glas Naroda priredil I. H.

99

Koler umolkne. Med vratni stranske sobe se prikaže profesor. Na njegovem bledem obrazu sem bral, da je razumel Kolerjeve besede. Hotel je govoriti, toda nobene besede ne more spraviti skozi ustnice. Kolena se mu šibijo in se krčevito s tresočo roko oprijemlje stola.

Začuden pogleduje Koler omahujočega moža in me pogleda.

Tu ni bilo več izhoda. Moralo je biti povedano. Obrnem se k profesorju. Glas mi je skoro odpovedal.

— Moj prijatelj, gospod slikar Luka Koler.

— Jaz pa, jaz, — jeclja profesor, medtem ko se s pestjo bije po prsni, — jaz pa sem, da, Ambrosius Barka. In imel sem hčer — Jozo — Josipino Barka. Zapustila me je. Pravi mi, da nosi sedaj ime svoje matere, Regina Palmer.

Koler problemi in s prestrašenim pogledom obvisi na profesorjevem obrazu.

— Regina?

— Regina Palmer, da! Prišel sem, da poiščem svojo hčer.

Toda pred vsako drugo besedo — tukaj — Z velikim nemirno odne profesor svoj suknič in privleče že zelo obnošeno listnico. Komaj jo odpre s svojimi tresočimi rokami.

— Tukaj, da vzemite! — Kolerju ponudi šop bankovcev. — To sem našel, da, v pismu moje hčere. Samo zmotna more biti, da je bil ta denar — Ker Koler še vedno ne zgane z roko, se profesorjev glas dvigne v kričanje: — Vzemite ta denar! Gori mi na mojih prstih!

— Toda, gospod, ne razumem! — pravi Koler in nehoti poseže po bankovcih.

Kaj je gospod Barka odgovoril, nisem več slišal. Čutil sem, da nimam pravice s esvojo navzočnostjo motiti razgovora teh dveh ljudi, grem v sosedno sobo in zaprem vrata za seboj.

Nesti sedi blede na divanu in nemirno gleda v moj obraz. Zaprta vrata zadržujejo glasove obeh. Poleg tega še šum dežja in vdarjanje kapelj na šipe. Razumela nisva niti besede — čakava in molčiva.

To molčeče čakanje postane neprijetno. Stokrat sem pogledal na uro. Potekla je skoro že ura. Na ulici je šumenje ponehalo. Toda dež še ni popolnoma ponehal. V tankih nitih pada kot pajčolan iz oblakov.

V sosedni sobi je bilo zopet slišati glasove, toda komaj jih je bilo mogoče razumeti. Gospod Barka in Koler sta mirno govorila med seboj.

Vrata se odpro.

— Nesti, Nesti, pridi vendar! — kliče profesor. Ko mu gre hči nasproti, odgovori na moje nemo vprašanje s prijaznim, pa nekoliko negotovim nasmejom:

— Da! — Nato pa prime Nesti za roko in jo potegne za seboj v sobo.

— Tukaj poglejte moj ljubi sin, to je moja najstarejša hči Ernestina. In poglej, Nesti, ta gospod tukaj — gospod Koler, kaj ne? Luka Koler! Da. To je ženin tvoje sestre Jozel! Vidim, kako Koler ponudi dekletu obe roki.

— Moja draga, draga gospica! — Zmaje z glavo, kot bi hotel reči, da svojih občutkov ne more obličji v besede. In smeje pritise Nesti na svoje prsi. Ko jo zopet izpusti, me zagleda med vratni ter naglo pride k meni.

— In vi? In Albert? Kako mora biti za vaju — seveda, sedaj tudi jaz razumem vajino razpoloženje zadnjič. Toda takrat mi je takoj šlo skozi glavo, da ni bil samo Friesshardt — samo ne razumem, da sta proti meni molčala. Seveda, obzir do Regine — Regina? — Smeje se. — Ime se mi je že tako prirastlo k srcu, da ga jezik ne more več pustiti. Toda Jozla ali pa Regina! Sedaj je vse dobro. In samo poglejte, kakšen sem! Tu stojim in zaklepečem čas. In ljubo dekle sedi doma, sama, in čaka. Pojdimo!

Pri teh besedah se obrne k profesorju, ki je že s klobukom in dežnikom stal pri vratih.

Skušam ju zadržati, ker sem smatral, da bi tako srečanje neugodno vplivalo na Jozo. Svetujem jima, da bi bilo boljše ako gre Koler sam domov ter pripravi Jozo na prihod njene očeta.

Koler pa noče poslušati mojega nasveta.

— Zakaj naj bi jo prestrašil? Ako ji pripeljem očeta, spravljenega in pomirjenega? Saj je ves dobro. In vse, kar bo prišlo, leži jasno pred nami. Jutri bo z očetom odpotovala v Berlin. Nekaj dni pozneje bom jaz pri njej. In v treh tednih — V njegovih očeh se blesti veselje, ki se je strnilo v naslednje besede. — In tedaj naj jo pustimo čakati? Na to veselje?

— Ne, ne; pojdimo! — pravi profesor.

Ko sva govorila s Kolerjem, je v nepotrepljivem hrepenju po svoji hčeri neprestano držal za kljuko. Naglo poljubi Nesti. Ko hoče odpreti vrata, ga Koler zadrži.

— Da bi oče ob takem vremenu šel čez ulico, tega ne morem dovoliti! — pravi. In me prosi, da preskrbim voz.

Že sem bil na stopnicah, ko priteče za menoj Koler.

Ostal bom pri Regini, ko se bo oče z njo razgovarjal. In ravnokar mi je tudi rekel, da hoče na postajo, kadar pride Albert. Samega ne smemo pustiti. Pri njegovi kratkovidnosti! Kaj ne, da mi napravite uslugo? Prosim, pojdite k nam. Vrata v atelje bom pustil odprta. Kaj ne, to prošnjo mi boste izpolnili?

— Rad!

Vzelo je precej časa, da sem pri takem vremenu dobil kak voz. Voz pošljem proti Rihardovemu stanovanju, sam pa grem peš v dežju proti Kolerjevemu stanovanju. Pridem v angleški vrt. Sicer vedno živahni park je kazal žalostno sliko. Z vseh dreves in grmov je padala voda. Povsod so tekli majhni, umazani potočki. Vse steze so bile podobne umazanim jarikom. Obsejni travniki so bili napol zaliti z vodo. Nikjer ptičjega petja, nikjer človeškega glasu. Samo enoglasno žumenje bližnjega slapa, podobno ropotanju mlina.

Nisem še prišel do stanovanja svojega prijatelja, ko me je že došel voz, ki je pripeljal dva srečna človeka: očeta in sina.

Pospešim korake in dospem do vrat, ko Koler pomaga profesorju izstopiti iz voza. Gospod Barka se trese po celem telesu. Njegova turdna lica so bila mrzlično rdeča. Vedno posega z rokami po bradi in po naočnikih.

(Dalje prihodnjič.)

40 LET BREŽIČNEGA BRZOJAVA

Preden je nastopil danes slo-magnetičnih valov. Ko je ta večji italijanski učenjak in iz-čenjak leta 1894 zaradi prevelinajditelj Wiljem Marconi so kih naporov umrl, star šele 37 pred njim ledino brežičnega let, je njegovo delo nadaljeval brzojavljanja orali že drugi u- prof. Righi z bolonjskega vse-čenjaki. Že fizik Henrik Hertz učilišča. Njemu ob strani je je delal poskuse, da bi brez žice stal milanski fizik Calzeceh-brzojavil s pomočjo elektro-Onesti, medtem ko je ruski u-

ZBIRKA zanimivih povesti

PRIMERNIH ZA ODRASLE IN MLADINO. — VSEBINA JE RAZNOVRSTNA: ZGODOVIN-SKA, ZABAVNA, POUČNA. VEČINA KNJIG JE OPREMLJENA Z LEPIMI SLIKAMI.

ANDERSONOVE PRIPOVEDKE	35
111 strani. Cena	50c
ANDREJ HOFER	35c
BENEŠKA VEDEŽEVALKA	35c
BELGRAJSKI BISER	35c
BOŽIČNI DAROVI	35c
BOJ IN ZMAGA	20c
CVETINA BOROGRajsKA	45c
CVETKE (pravljice za stare in mlade)	30c
ČAROVNICA S STAREGA GRADA	25c
DEVICA ORLEANSKA	50c
DEDEK JE PRAVIL (pravljice)	40c
ELIZABETA, HČI SIBIRSKEGA JETNIKA	35c
FRAN BARON TRENK	35c
FRA DIAVOLO	50c
GOSPOD FRIDLIN ZOLNA. Spisal Fran Mil-činski, veselomodre humoreske, 72 strani	35
HEDVIKA, BANDITOVA NEVESTA	40c
JANKO IN METKA (kartonske slike za otroke)	30c
KOREJSKA BRATA (črtice o misijonarjih v Koreji)	30c
KRALJEVIČ IN BERAC	30c
KRVNA OSVETA (povest iz abruških gor)	30c
KAJ SE JE MAKARU SANJALO	25c
LJUDEVIT HRASTAR, POZNAVA BOGA (spisal Kristof Šmit)	30c
MARKO SENJANIN, SLOVENSKI ROBINSON	75c
MARON, krščanski deček iz Libanona	25c
MUSOLINO, ropar Kalabrije	40c
MRTVI GOSTAČ	35c
MALI KLATEŽ (spisal Mark Twain)	70c
MLADIM SRCEM (par krasnih črtic pisatelja Meška)	25c
NA RAZLIČNIH POTIH	40c
NA INDIJSKIH OTOKIH	50c
PREGANJANJE INDIJSKIH MISIJONARJEV. Spisal Jos. Spillman. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA. Povest iz starejših misijonske zgodovine kanadske. Spisal Ant. Huonder. Cena	30
PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz časa odkritja Amerike. Cena	30
PRISEGA HURONSKEGA GLAVARJA	30
PABERKI IZ ROŽA	25c
PARIŠKI ZLATAR	35c
POŽIGALEC	25c
PRVI BOŽI	30c
PRAPREČANOVE ZGODBE	35c
POVODENJ (spisal Kristof Šmit)	30c
PRIGODBE ČEBELICE MAJE, trd. vez.	1-
PIRHI (spisal Kristof Šmit)	30c
PRAVLJICE IN PRIPOVEDKE ZA MLADINO I. zv. 40c II. zv. 40c	40c
PRAVLJICA. Spisal H. Majar. Izbrani iz prostega naroda. Cena	40
PRIGODBE ČEBELICE MAJE. Spisal W. Bon-sels. Posloven Vladimir Levstik. Roman za mladino. Cena	70
PRAŠKI JUDEK	25c
PATRIA (povest iz irske zgodovine)	30c
POSLEDNJI MOHIKANEC	30c
PRAVLJICE. Košutnik. II. zvezek. Cena	75
PRAVLJICE. H. Mayer. Cena	30
RDEČA IN BELA VRTNICA	30c
REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM	30c
RINALDO RINALDINI. Cena	50
ROBINZON KOŠUTNIK	50
RINALDO RINALDINI. Zanimiva roparska povest. Cena	50
STRIC TOMOVA KOČA. Povest iz suženjskega življenja. Cena	50
SKOZI ŠIRO INDIJO. Kačji kroditelj, nevarnosti in nezdode s potovanja dveh mornarjev. Cena	60
SUESKI INVALID	35c
SISTO IN SIESTO (povest oz Abrucev)	30c
SVETA NOTBURGA	30c
STEZOSLEDEC	35c
SVETA NOČ (pripovedke)	30c
TRI INDIJSKE POVESTI	30c
TURKI PRED DUNAJEM	30c
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja	1-
TISOČ IN ENA NOČ (s slikami; trd. vez)	1-
I. zv. \$1.30; II. zv. \$1.40; III. zv. \$1.50	SKUPAJ \$3.75
TISOČ IN ENA NOČ, mala izdaja, trdo vezano	1-
VOJSKA NA BALKANU s slikami, več zvezkov	20
VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s slikami)	\$1.00
Trd. vez.	1.20
ZABAVNI LISTI ZA SLOVENSKO MLADINO	50c
3 zvezki po	50c
ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA	60c
ZLATOKOPI (povest iz Alaske)	25c
ZBIRKA NARODNIH PRIPOVEDK (dva dela)	40c
I. del 40c II. del 40c	40c
ZBRANI SPISI ZA MLADINO — 10 povest; Vinski brat; osem povesti in 13 povesti spisal Engelbert Gangl, v 1 zvezku	50
VINSKI BRAT. (V. zv.). Gangl	50
8 POVESTI. (IV. zv.). Gangl	50
13 POVESTI. (III. zv.). Gangl	50

Naročite jih pri: **KNJIGARNI "GLAS NARODA"** 216 West 18th Street : : : New York, N. Y.

čenjak Popov delal na svojo roko. V tistem času je bil Marconi star šele 20 let. Njegova domovina je prav za prav deloma Irška, deloma Italija. Zato je preživel del svoje mladosti na Irskem, del pa v okolici Bolonje. Ko je bil mali Marconi 20 let star, si je l. 1894 v očetovi hiši dal napraviti laboratorij kjer je preizkušal Maxwelllove, Hertzove, Righijeve in Popove teorije. Hotel je z najbolj preprostimi sredstvi napraviti oddajno postajo. Treba je bilo dolgih utrujajočih poskusov, dokler končno nekega dne sprejemni aparat ni dal od sebe teli zaželjenega glasu. Ta glas v sprejemnem aparatu je Marconi dokazal, da je njegovo prizadevanje imelo uspeh. Vendar mladi izumitelj v svojem velikem veselju tega ni raztorobil po svetu, ampak je skrbno zamolčal in neutrudno nadaljeval naprej, dokler se mu ni posrečilo z visokimi antenami govoriti na tisoč metrov daleč.

Tudi sedaj mladi učenjak še ni stopil v javnost s svojim izumom, ampak je nadaljeval poskuse na Angleškem, kjer je l. 1896 za svojo iznajdbo dobil prvi patent ter je majnika iste-ga leta lahko že brežično brzojavil med dvema postama, ki sta bili 14 km vsak sebi. Meseca julija je nadaljeval posku-se v Italiji in je lahko brzojavil brežično že 18 km daleč. Mladi izumitelj je že videl, da se bo brežično brzojavljanje razširilo po vsem svetu. Vedel pa je tudi, da bo zato treba težkih denarjev. Ko je bil Marconi 23 let star, se je ustanovila Marconijeva družba, ki je stvar finančno podprla. Nastajale so vedno močnejše oddajne postaje, ki so lahko obče-va-le že na stotine kilometrov daleč. Meseca decembra je oddajna postaja v Cornwallu na Angleškem poslala etltrične valove že čez Atlantski ocean.

Marconijeva iznajdba je omogočila, da so oceanski parni-ki sedaj lahko vsako uro obče-va-li z drugim svetom, nazna-jujali, kje so, in klicali na pomoč če je grozila nesreča. Med tem pa je Marconi neutrudno izpopolnjeval svojo iznajdbo. Naredil je magnetičen detek-tor, ki je bil sprva tako velik, kakor škatljica za vžigalice. Septembra in oktobra l. 1902 se je Marconiju posrečilo, da je napravil nov sprejemni aparat, s katerim je lahko občeval 4100 km na daleč od Cornwallu do kanadskega Sidneya. Leta 1918 se mu je posrečilo doseči, da je vsaka električna iskra povzro-čila nov val, zaradi česar je mogel svoje znake pošiljati iz Anglije v Avstralijo.

V letih 1914 do 1916 je začel Marconi opuščati dolge va-love. Na svoji zgodovinski vožnji z ladjo "Electra" na kateri je 8 mesecev delal posku-s v svojem laboratoriju, je začel pošiljati znake na kratke valove 4000 km daleč z energijo samo enega kilovata. Ta si-jajni uspeh je angleško vlado ganil, da je dala Marconiju zve-zati Avstralijo po kratkih valovih s Kanado, Kaplandijo, Indijo in Avstralijo. Valovi so bili dolgi 16 do 32 m. Obdajne in sprejemne postaje pa imajo le 20 kw energije.

V začetku l. 1931 je Marconi po naročilu papeža Pija XI. zgradil oddajno postajo za kratke valove v Vatikanskem mestu. Ta postaja je bila blagoslovljena 12. februarja iste-ga leta in sveti oče je ob isti priliki po tej postaji spregovoril vsenu svetu. Nato je Marconi začel študirati tako zvane mikro-valove" ki so dolgi sa-mo del enega metra. Poskuse je zopet delal s svoje ladje "E-lectra". Dne 11. februarja 1932 je bila narejena brežična zveza med Vatikanskim mes-tom in papežovo poletno pre-stolnico po mikrovalovih. Pri tej priliki je Marconi izjavil, da bo kmalu prišel v javnost tudi z uspehi svojih iznajdb glede gledanja na daljavo.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU
 610 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
 PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-SERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-TOVANJE

FRANCOZ NA ČELU ABESIN-SKE POLICIJE

SHIPPING NEWS

Da bi napravil red v svoji državi, je poklical abesinski cesar k sebi vpokojenega francoškega majorja Alberta Duriauxa in mu dejal:

"Ti si mož, ki ga potrebujem. Od danes si abesinski policijski prefekt."

Kdo je bil prav za prav Duriaux? Vitez pustolovstva, ki je bil v vojni izgubil zmisel za normalno, mirno meščansko življenje. Med vojno je postal major, bil je večkrat odlikovan, ko je pa prišel mir, ni vedel kaj početi. V Parizu se je najprej vrnil na novinarstvo potem je presedlal k filmu, toda kmalu je odpotoval razočaran v Afriko, kjer je napravil nepriča-kovano kariero. Seveda v Abesiniji ni tako, da bi sedel policijski prefekt lepo mirno v mehkem naslanjaču s telefoni in zvoncei na mizi. Prefekt abesinske policije mora potovati po vsej Abesiniji in paziti na poglavarje plemen, da preveč ne pospešujejo suženjstva.

Toda ne smemo misliti, da te razmere Evropsi niso bile znane. Za suženjstvo v Abesiniji je vedela Evropa prav tako, kakor za suženjstvo v Liberiji, to-da v tej deželi ni petroleja in zato se nihče ni zgražal nad tem ne v Rimu, ne v Londonu, ne v Ženevi. Ras Ustar-Heg, poglavar plemena Aussaov v Ogadenu, je znan kot največji sladkosec. Posebno rad je jedel belokokože in svojim gonjačem je plačeval 100 tolarjev za glavo. Le-ti so v preveliki vnoji napadli eskorto francoškega administratorja Bernarda, ki je bil ubit, njegovi spremlje-valci domačini so pa morali v suženjstvo. K sreči je navzoči abesinski policijski organ pri-silil Rasa Ustara-Hega, da je izročil truplo "slučajno ubitega Francoza francoskemu guver-nerju Chapon-Baissaou, in s tem je bila preprečena panika na poslaništvu, ki bi bila goto-vo nastala bo bi bili zvedeli, da jim je ras pohrustal adminis-tratorja. Ta za abesinske raz-mere značilni dogodek se je pripetil letos 12. januarja.

IMAMO V ZALOGI

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1936
Cena 25c
 s poštnino vred.

Naznanjamo tudi, da sprejemamo naročila za Slovensko - Amerikanski Koledar za leto 1936, ki izide v kratkem.

Cena 50 centov

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
 New York, N. Y.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Lavish
COLORADO: Pueblo, Peter Cutig, A. Surtis
 Walsburg, M. J. Baruk
INDIANA: Indianapolis, Fr. Zupancič
ILLINOIS: Chicago, J. Bevelič, J. Lukančič
 Chicago, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
 Joliet, Mary Bamblich, Joseph Hra-vat
 La Salle, J. Spellich
 Mascoutah, Frank Augustin
 North Chicago, Jože Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Močnik
 Kansas City, Frank Žagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec
 Steyer, J. Černe (za Penna. W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gouše
 Ely, Jos. J. Peschel
 Eveleth, Louis Gouše
 Gilbert, Louis Vesnel
 Hibbing, John Povše
 Virginia, Frank Hrvatič
MONTANA: Roundup, M. M. Panlan
 Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Strinšuh
 Little Falls, Frank Massa
OHIO: Barberton, Frank Troh
 Cleveland, Anton Bobek, Chas. Mar-linger, Jacob Resnik, John Slopek
 Girard, Anton Nagode
 Lorain, Louis Balant, John Wav-še
 Warren, Mrs. F. Rachai
 Youngstown, Anton Kikeč
OREGON: Oregon City, Ore., J. Koblar
PENNSYLVANIA: Broughton, Anton Ipavec
 Claridge, Anton Jerina
 Conemaugh, J. Brezovec
 Export, Louis Supančič
 Farrell, Jerry Okorn
 Forest City, Math Kamin
 Greensburg, Frank Novak
 Johnstown, John Polants
 Krays, Ant. Taušelj
 Luzerne, Frank Balloch
 Manor, Frank Demshar
 Midway, John Zest
 Pittsburgh, J. Pogačar
 Presto, F. B. Demshar
 Steelton, A. Eren
 Turtle Creek, Fr. Schifrer
 West Newton, Joseph Ivan
WISCONSIN: Milwaukee, West Alisa, Frank Šab
 Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar
 Diamondville, Jos. Reič

Vsak zastopnik inša potrdilo za sve-to, katere je prejel. Zastopnike raje-kom tople priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"